

KESKUSKAUPPAKAMARI

Tilintarkastuslautakunta

HTM-TUTKINTO 5.9.2009

1-OSA

HYVÄ TILINTARKASTUSTAPA JA HYVÄ KIRJANPITOTAPA (4 tuntia)

Ratkaise seuraavat tehtävät (1–3) voimassa olevien säädösten sekä hyvän tilintarkastustavan ja hyvän kirjanpitotavan perusteella, ellei tehtävästä muuta ilmene. Perustele vastauksesi, jos tehtävästä ei muuta ilmene. Tutustu myös kunkin tehtävän yhteydessä annettuihin vastaamisohjeisiin.

Tehtäviin voi vastata KHT-yhdistys – Föreningen CGR ry:n julkaiseman Tilintarkastusalan standardit ja suositukset -teoksen mukaisesti. Vastauksissa tilintarkastajan raportit voi laatia KHT-yhdistys – Föreningen CGR ry:n julkaiseman Tilintarkastusalan kertomukset ja lausunnot -teokseen sisältyvien mallien mukaisesti.

Tehtävien ratkaisussa ei ole merkitystä sillä, että tekstissä esiintyvät yritykset, henkilöt ja tunnistetiedot ovat kuvitteellisia. Tehtävien yhteydessä esittämättömillä hallinto- ja kirjanpitoasiakirjoilla tai tehtävässä mainituilla, mutta esittämättömillä liitteillä ei ole merkitystä tehtävien ratkaisussa. Tehtävien ratkaisussa ei ole merkitystä sillä, että tilinpäätöslukuja on esitetty joissakin kohdissa pyöristettyinä. Tehtävien ratkaisussa ei ole merkitystä sillä, mille viikonpäiville päivämäärät sijoittuvat.

Kunkin tehtävän otsikossa mainittu ohjevastausaika kuvaa vastauksen painoa arvostelussa. Vastausten arvostelussa voi saada plus- ja miinuspisteitä. Tehtävissä vaadituissa raporteissa olevista kielioppi- tai kirjoitusvirheistä sekä esitystapaa koskevista virheistä voi saada miinuspisteitä.

Tehtävissä IFRS:n (*International Financial Reporting Standards*) mukainen tilinpäätös tarkoittaa kirjanpitolain 7 a -luvun mukaisten kansainvälisten tilinpäätösstandardien mukaan laadittua tilinpäätöstä. FAS:n (*Finnish Accounting Standards*) mukainen tilinpäätös tarkoittaa Suomen voimassa olevan kirjanpitolain mukaan laadittua muuta tilinpäätöstä kuin lain 7 a -luvussa tarkoitettua kansainvälisten tilinpäätösstandardien mukaan laadittua tilinpäätöstä.

Käytä tehtäviin vastatessasi tietokoneen työpöydältä ”HTM-tutkinto” -kansioista löytyviä vastauspohjia. Tehtävät tallennetaan käyttämällä tallennusnimessä tehtävän otsikkoa ja vastaajan tunnistenumeroa. Esimerkiksi kokelas, jonka tunnistenumero on 123456, tallentaa vastauksensa seuraavasti:

1-osa Tehtävä 1_123456

1-osa Tehtävä 2_123456 jne.

Tehtävämonistetta ei tarvitse palauttaa

Tehtävä 1 (80 min.)

Eurooppalainen pääomasijoittaja on etsimässä sopivaa ostokohdetta Suomesta. Sijoittaja on kiinnostunut pelituotteita valmistavan Oy Virtuaalispät Ab:n toiminnasta. Ongelmaksi on muodostunut, että pääomasijoittaja ei täysin ymmärrä Oy Virtuaalispät Ab:n FAS:n pohjalta tehtyä taloudellista informaatiota. Tämän vuoksi pääomasijoittaja on ottanut yhteyttä esimieheesi HTM Taito Tarkkaseen. Pääomasijoittaja on pyytänyt apua edessä olevassa IFRS-konversioprojektissa. Toimit HTM-yhteisössä tilintarkastusapulaisena ja tehtäväsi on auttaa Oy Virtuaalispät Ab:n FAS-tilinpäätöstietojen muuntamisessa (konversiossa) IFRS-tilinpäätöstiedoksi. Konversioprojektiin liittyvä aloituspalaveri on pääomasijoittajan edustajan kanssa tunnin kuluttua. Olet saanut käyttöösi yhtiön 31.12.2008 päättyneen tilikauden toimintakertomuksen, tuloslaskelman, taseen ja tilinpäätöksen laadintaperiaatteet.

Tehtävä

- Esitä alla olevan esimerkivastauksen tapaan kahdeksan keskeisintä kohtaa, jotka tulisi huomioida konvertoitaessa Oy Virtuaalispät Ab:n FAS:n pohjalta laadittua tilinpäätöstä IFRS-tilinpäätökseksi. Kuvaa vastauksessasi myös kyseisten keskeisten kohtien eroa IFRS:n ja FAS:n välillä.
- Kerro kussakin kohdassa, mistä IFRS/IAS -standardista on kyse.
- Kerro vastauksessasi, mikä tilinpäätöksessä viittaa siihen, että kyseinen IFRS/FAS -ero on huomioitava Oy Virtuaalispät AB:n IFRS-konversioprojektissa.
- Kuvaa mikä vaikutus kyseisellä käsittelyerolla on IFRS-tilinpäätökseen.

Vastauksien ei tarvitse sisältää numeerisia arvioita eroista tai tilinpäätöksen esittämiin liittyviä eroja.

a) FAS/IFRS -ero	b) IFRS/IAS -standardi	c) Miten huomioitava asia ilmenee tilinpäätöksestä	d) Kuvaus vaikutuksesta
<i>Esimerkkivastaus:</i> Eron X käsittely: Kyseinen ero X käsitellään IFRS-tilinpäätöksessä a-tavalla. Sen sijaan FAS-tilinpäätöksessä ero käsitellään b-tavalla.	<i>Esimerkkivastaus:</i> Asiaa X käsittelevä (-t) standardi(-t) IFRS-/IAS (numero tai numerot)	<i>Esimerkkivastaus:</i> Yhtiön taseesta ja toimintakertomuksesta käy ilmi, että yhtiöllä on huomattava määrä asia X:ää. Asian merkittävyys johtuu asioista a ja b.	<i>Esimerkkivastaus:</i> Asian käsittely IFRS:n mukaisesti todennäköisesti parantaa IFRS-tilinpäätöksen tulosta ja heikentää omavaraisuusasetta.

Oy Virtuaalisepät Ab

TOIMINTAKERTOMUS 1.1.2008 – 31.12.2008

Yleistä

Yhtiö kehittää tietokonepelejä. Yhtiön tavoite on valmistaa kohderyhmänä olevan nuorison kehitystä tukevia ja vaarattomia tietokonepelejä. Yhtiö panostaa toiminnassaan humanien ja luonnollisten arvojen huomioimiseen. Yhtiön ovat perustaneet sen hallituksen jäsenet 11.6.2001.

Olellaiset tapahtumat tilikaudella

Yhtiön tuotteiden kysyntä laski hieman edellisiin vuosiin verrattuna, mutta pysyi edelleen hyvällä tasolla. Liikevaihto vuonna 2008 oli 8 793 589,00 euroa (9 467 889,00 euroa vuonna 2007). Liikevoitto vuonna 2008 oli 1 827 426,57 euroa (2 479 555,78 euroa vuonna 2007). Yhtiössä panostettiin vuonna 2008 voimakkaasti tuotekehitykseen edellisten tilikausien tavoin.

Yhtiön toimintaan vaikutti vuoden 2008 lopulla alkanut laskusuhdanne, minkä johdosta käytyjen yt-neuvottelujen perusteella yhtiöstä irtisanottiin 4 henkilöä vuoden 2008 lopussa. Muu henkilöstö päätettiin lomauttaa tammi-helmikuun 2009 ajaksi. Lisäksi yhtiö irtisanoi kalliiksi todetun vuokrasopimuksen ja muutti marraskuun 2008 alussa pienempiin toimitiloihin. Yhtiö sopeutti vuokratasoaan uudella edullisella 10 vuoden vuokrasopimuksella. Edellä mainittujen järjestelyjen johdosta aiheutui noin 350 000 euron ylimääräinen kulu tilikaudelle 2008.

Arvio taloudellisesta asemasta ja tuloksesta

Yhtiön taloudellinen asema on vakaa ja hyvä.

Tunnusluvut liiketoiminnasta sekä taloudellisesta asemasta ja tuloksesta

	2008	2007	2006
Liikevaihto €	8 793 589,00	9 467 889,00	8 456 554,69
Liikevaihdon muutos	-7,1 %	11,95 %	12,3%
Liikevoitto €	1 827 426,57	2 479 555,78	697 890,65
Liikevoitto / liikevaihto	20,8 %	26,2 %	8,3 %
Oman pääoman tuotto	57,3 %	69,6 %	21,6 %
Omavaraisuusaste	29,5 %	36,1 %	45,8 %

Tunnusluvut ja muut tiedot henkilöstöstä

Oy Virtuaalispäät Ab	2008	2007	2006
Henkilöstön määrä keskimäärin	13	17	17
Palkat ja palkkiot	3 267 432,75	2 911 019,24	2 908 656,78

Arvio merkittävimmistä riskeistä ja epävarmuustekijöistä sekä muista liiketoiminnan kehittämiseen vaikuttavista seikoista

Yleinen taloudellinen taantuma Euroopassa ja maailmalla on vaikuttanut liiketoimintaan tilikauden aikana. Taantumien jatkuminen nähdään merkittävänä riskitekijänä myös seuraavan tilikauden osalta.

Organisaatio ja hallinto

Yhtiön hallituksen jäseninä ovat tilikauden ajan toimineet

Ilkka Hallinto, puheenjohtaja

Kalle Ohjelmoija

Jaana Asentaja

Yhtiön toimitusjohtajana toimii Matti Tietäjä. Yhtiön tilintarkastajana toimii KHT Maria Tietäväinen.

Arvio todennäköisestä tulevasta kehityksestä

Kuten vuoden 2008 lopulla jo huomattiin, taantuma vaikuttaa negatiivisesti tuotteiden kysyntään. Kysynnän uskotaan jonkin verran laskevan edellisestä tilikaudesta. Liiketoiminnan odotetaan kuitenkin pysyvän päättyneen tilikauden tasolla johtuen vuoden loppupuolella markkinoille tulevasta uutuuspelistä. Samasta syystä tutkimus- ja kehityskulut nousevat jossain määrin verrattuna edelliseen tilikauteen. Yhtiön jatkuva panostus tutkimus- ja tuotekehitykseen on seurausta vuonna 2005 tehdystä liiketoimintakaupasta, jonka seurauksena yhtiöön siirtyi kilpailijalta useita huippuasiantuntijoita. Kaupasta kirjattiin tuolloin liikearvoa yhteensä noin 300 000 euroa, joka poistetaan 10:ssä vuodessa.

Yhtiön osakkeet

Yhtiöllä on 96 000 osaketta ja yhtiön osakepääoma on 12 000 euroa. Kukin osake oikeuttaa yhteen ääneen yhtiökokouksessa.

Hallituksen esitys yhtiön tilikauden tulosta koskeviksi toimenpiteiksi

Voitonjakokelpoiset varat tilinpäätöksessä ovat 2 083 819,69 euroa, josta tilikauden voitto on 1 408 286,38 euroa. Hallitus esittää yhtiökokoukselle, että tilikauden voitto siirretään edellisten tilikausien voittovaroihin eikä osinkoa jaeta.

Oy Virtuaalispät Ab

TULOSLASKELMA (EUR)

	1.1.2008 - 31.12.2008	1.1.2007 -31.12.2007
Liikevaihto	8 793 589,00	9 467 889,00
Liiketoiminnan muut tuotot	54 789,50	72 879,66
Materiaalit ja palvelut	-1 931 456,00	-1 960 263,80
Henkilöstökulut	-4 267 432,75	-4 013 010,24
Poistot ja arvonalennukset	-87 006,40	-95 679,76
Liiketoiminnan muut kulut	-735 056,78	-992 259,08
	<u>-7 020 951,93</u>	<u>-7 061 212,88</u>
Liikevoitto	1 827 426,57	2 479 555,78
Rahoitustuotot ja -kulut	-48 330,40	-52 355,60
Voitto ennen satunnaisia eriä	1 779 096,17	2 427 200,18
Satunnaiset erät + / -	0,00	0,00
Voitto (tappio) ennen tilinpäätössiirtoja ja veroja	1 779 096,17	2 427 200,18
Tilinpäätössiirrot	33 159,71	-25 890,00
Tuloverot	-403 969,50	-849 520,42
Tilikauden voitto (tappio)	<u>1 408 286,38</u>	<u>1 551 789,76</u>

Oy Virtuaalisepät Ab

TASE (EUR)

VASTAAVAA	31.12.2008	31.12.2007
Pysyvät vastaavat		
Aineettomat hyödykkeet	3 457 984,90	3 679 567,89
Aineelliset hyödykkeet	<u>1 789 690,87</u>	<u>1 039 772,78</u>
Pysyvät vastaavat yhteensä	5 247 675,77	4 719 340,67
Vaihtuvat vastaavat		
Lyhytaikaiset saamiset	2 234 668,90	2 254 966,80
Rahat ja pankkisaamiset	<u>456 332,12</u>	<u>164 856,40</u>
Vaihtuvat vastaavat yhteensä	<u>2 691 001,02</u>	<u>2 419 823,20</u>
VASTAAVAA YHTEENSÄ	<u>7 938 676,79</u>	<u>7 139 163,87</u>
VASTATTAVAA		
Oma pääoma		
Osakepääoma	12 000,00	12 000,00
Ylikurssirahasto	245 609,00	245 609,00
Edellisten tilikausien voitto	675 533,31	765 333,56
Tilikauden voitto (tappio)	<u>1 408 286,38</u>	<u>1 551 789,76</u>
Oma pääoma yhteensä	2 341 428,69	2 574 732,32
Tilinpäätössiirtojen kertymä	32 677,65	65 837,36
Pakolliset varaukset	148 260,00	121 600,00
Vieras pääoma		
Pääomalainat	2 420 635,00	2 420 635,00
Pitkäaikainen vieras pääoma	755 571,69	822 978,66
Lyhytaikainen vieras pääoma	<u>2 240 103,76</u>	<u>1 133 380,53</u>
VASTATTAVAA YHTEENSÄ	<u>7 938 676,79</u>	<u>7 139 163,87</u>

TILINPÄÄTÖKSEN LAADINTAPERIAATTEET

Liikevaihto

Yhtiön liikevaihto koostuu 6–12 kuukautta kestävästä projekteista. Yhtiö seuraa käynnissä olevia projektejaan projektikohtaisesti, jolloin yhtiöllä on koko ajan selkeä näkemys projektin taloudellisesta tilanteesta. Myynti esitetään liikevaihtona, kun projekti valmistuu ja asiakas on projektin hyväksynyt.

Eläkkeet

Henkilökunnan eläketurva on hoidettu ulkopuolisessa eläkevakuutusyhtiössä. Eläkemenot kirjataan kuluiksi kertymisvuonna. Vakuutusyhtiön kanssa tehdyn sopimuksen mukaan ennen vuotta 2004 aloittaneilla yhtiön työntekijöillä on oikeus jäädä eläkkeelle 60-vuotiaina. Eläke määräytyy henkilön ansioiden ja työsuhteen keston perusteella.

Arvostusperiaatteet ja -menetelmät

Pysyvät vastaavat on merkitty taseeseen hankintamenoon vähennettynä suunnitelman mukaisilla poistoilla ja arvonalennuksilla. Aineellisten ja aineettomien hyödykkeiden suunnitelman mukaiset poistot lasketaan tasapoistoina ja ne perustuvat omaisuuden arvioituun taloudelliseen pitoaikaan.

Arvioidut taloudelliset pitoajat eri hyödykeryhmille ovat:

Aineettomat hyödykkeet	5 vuotta
Liikearvo	10 vuotta
Muut pitkävaikutteiset menot	10 vuotta
Koneet ja kalusto	3-10 vuotta
Aineelliset hyödykkeet	4 -10 vuotta

Rahavarat

Rahavarat esitetään taseessa hankintamenoonsa. Rahavarat sisältävät käteisen rahan ja pankkitalletukset.

Rahoitusvelat

Rahoitusvelat on kirjattu kirjanpitoon käypään arvoon vähennettynä transaktiokustannuksilla. Rahoitusvelat luokitellaan pitkäaikaisiksi veloiksi, jos niiden eräpäivä on yli 12 kuukautta tilinpäätöksen jälkeen ja muuten lyhytaikaisiksi.

Tutkimus- ja tuotekehitysmenot

Tutkimus- ja tuotekehitysmenot on kirjattu kuluihin niiden syntymisvuonna. Yhtiön kehitystoiminnan tarkoituksena on saattaa hyödyke teknisesti toteutettavaksi ja myyntivalmiiksi. Yhtiön kehitysmenoja seurataan erillisesti, jotta pystytään määrittämään luotettavasti kehittämisvaiheen menot.

Ulkomaanrahan määräiset erät

Ulkomaanrahan määräiset tapahtumat kirjataan tapahtumahetken kurssiin. Tilinpäätöshetkellä taseessa olevat ulkomaanrahan määräiset saatavat ja velat arvostetaan tilinpäätöspäivän kurssiin. Liiketapahtumien kurssierot kirjataan tuloslaskelmaan. Rahoituksen kurssierot kirjataan nettomääräisinä rahoitustuottoihin tai -kuluihin. Yhtiö ei suojaa saataviaan tai velkojaan ulkomaanrahan määräisten erien vähäisyyden takia.

Varaukset

Varaus kirjataan, kun konsernille on syntynyt aikaisemman tapahtuman seurauksena oikeudellinen tai tosiasiallinen velvoite ja on todennäköistä, että velvoitteen täyttäminen edellyttää taloudellista suoritusta ja että velvoitteen määrä on luotettavasti arvioitavissa.

Pakolliset varaukset

Yhtiön suunnitteleuille pelituotteille annetaan 24 kuukauden tuotevirhetakuu merkittävien toiminnallisten puutteiden varalta. Tilikauden aikana loppuunsaatettujen projektien osalta on aikaisempien vuosien kokemusten perusteella kirjattu arvionvarainen pakollinen varaus, joka puretaan 24 kuukauden kuluttua projektin valmistumisesta.

Pääomalainat

Pääomalainat on käsitelty kirjanpidossa vallitsevan osakeyhtiölain määräysten mukaisesti.

Uudelleenjärjestelyvaraukset

Toiminnan uudelleenjärjestelyjä koskevat varaukset on kirjattu johdon alustavan arvion mukaisesti siirtovelkoihin, koska asiasta ei ole vielä tiedotettu henkilökunnalle.

Tehtävä 2 (80 min.)

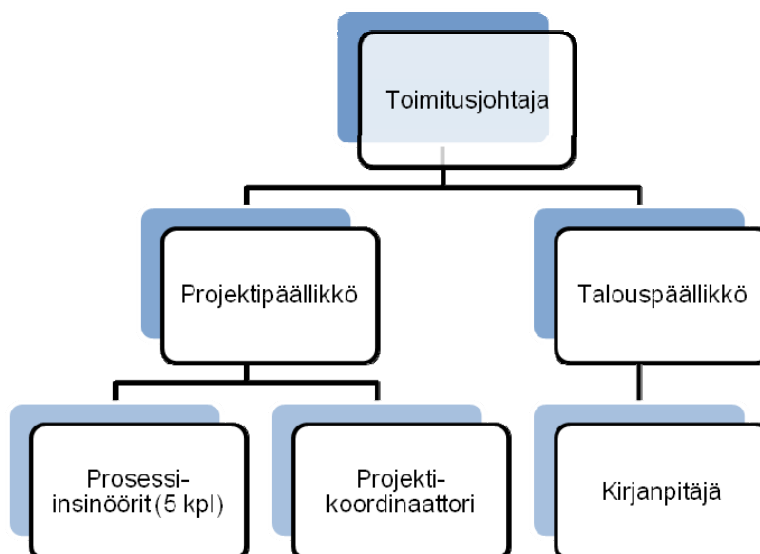
Toimit tilintarkastusyhteisö Taito Tilintarkastus Oy:n tilintarkastustiimissä assistenttina. Tilintarkastustiimi tarkastaa Pohja Prosessi Oy:tä. Päävastuullisena tilintarkastajana toimii KHT Janne Tilintarkastaja. Tehtävääsi kuuluu tarkastaa projekteihin liittyvää hallintoa sekä tuloutusta tilinpäätöksessä.

Tampereella sijaitsevan Pohja Prosessi Oy:n toimialana on avustaa Suomessa erityyppisiä tuotantoyhtiöitä tehostamaan prosessejaan energiaystävällisemmiksi. Pohja Prosessi Oy kouluttaa asiakkaita energia-asioissa ja suunnittelee uudentyypisiä prosesseja asiakkaille. Koulutus- ja projektituotot kirjataan pääkirjassa omille tileille. Pohja Prosessi Oy:n liikevaihto koostuu pääosin suunnittelutyöstä saaduista tuotoista. Projektien pituus vaihtelee parista kuukaudesta vuoteen.

Pohja Prosessi Oy:llä on kirjalliset sopimukset asiakkaiden kanssa. Projektihinta, maksut ja niiden ajankohdat määritellään sopimuksessa. Pohja Prosessi Oy:ssä on maksujen ja niiden ajankohdan suhteen seuraava käytäntö:

- 50 % sopimuksesta maksetaan sopimuksen allekirjoitushetkellä
- 50 % maksetaan, kun projekti on valmis

Pohja Prosessi Oy:n organisaatiokaavio on seuraava:

Pohja Prosessi Oy:n projektipäällikkö hoitaa itsenäisesti sopimukset asiakkaiden kanssa. Pohja Prosessi Oy:ssä ei ole käytäntönä, että projektipäällikkö kävisi läpi sopimuksia esimerkiksi toimitusjohtajan kanssa, jolla on juristin koulutus.

Pohja Prosessi Oy:ssä tulo kirjataan tuotoksi valmistusasteen perusteella. Pohja Prosessi Oy on seurannut projekteja vertaamalla toteutuneita tunteja hankkeen arvioituihin tunteihin. Pohja Prosessi Oy seuraa projektien tunteja Hour-nimisessä sovelluksessa. Yhtiö on jo useamman vuoden soveltanut edellä mainittua tuoton kirjaamisperiaatetta. Pohja Prosessi Oy:n osatuloutuksesta on vastannut projektikoordinaattori, joka kuukausittain käy läpi projektien tilanteen projektipäällikön kanssa ja vastaa projektien tulouttamisesta. Saaduista ennakosta puretaan

tuloutettava määrä. Tuloutuserä kirjataan siirtosaamisiin, mikäli ennakot on jo purettu eli projektista on tehty yli 50 %. Kun projekti on käyty läpi, Excelliin laitetaan läpikäyntipäivä.

Pohja Prosessi Oy:ssä pitkään ollut projektikoordinaattori on lopettanut työskentelyn yhtiössä huhtikuussa 2009. Uusi projektikoordinaattori on juuri kauppakorkeakoulusta valmistunut Anne Aalto. Pohja Prosessi Oy:n kirjanpito-ohjelma on HelppoTili ja yhtiö seuraa projekteja Excelissä. Projektikoordinaattori tekee myös projektien kirjaukset kirjanpitoon. Muun (maksut, palkat, muistioiden kirjaaminen jne.) kirjanpidon tekee kirjanpitäjä itsenäisesti ilman toisen henkilön hyväksyntää.

Pohja Prosessi Oy:n koulutustuotot laskutetaan ja tuloutetaan koulutustapahtuman jälkeen. Laskutusluvan antavat prosessi-insinöörit. Kirjanpitäjä laatii ja kirjaa laskun. Laskut ovat euromääräisiä.

Pohja Prosessi Oy:n tilikausi on 1.9.2008–31.8.2009. Pohja Prosessi Oy:n liikevaihto on kasvanut 41 % verrattuna edelliseen vuoteen. Pohja Prosessi Oy:llä on menossa tilikauden lopussa kaksi isoa projektia sekä useampi koulutustilaisuus. Liikevaihto koostuu koulutustilaisuuksista 1 540 000 euroa, suljetuista projekteista 11 517 000 euroa ja loput tilikauden lopussa avoinna olevista projekteista. Koulutustilaisuudet ja projektit ovat täysin riippumattomia toisistaan.

Tilikauden aikana on jo elokuun alussa tarkastettu tilikauden suljetut projektit ja tarkoituksena on nyt tarkastaa tilinpäätöspäivänä avoinna olevat projektit ja niiden tuloutus. KHT Janne Tilintarkastaja tulee ohjaamaan, valvomaan ja käymään läpi tehdyn työn.

Tehtävä

- a) Luettele olennaiset vaaralliset työyhdistelmät Pohja Prosessi Oy:ssä. Mitä suosittelet vaarallisten työyhdistelmien poistamiseksi?
- b) Tarkista Pohja Prosessi Oy:n projektiseuranta (liite 2) ja dokumentoi olennaiset virheet ja puutteet.
- c) Laadi selvitys korjausehdotuksineen Pohja Prosessi Oy:n tilinpäätösluonnoksen 1.9.2008–31.8.2009 osatuloutukseen liittyvistä virheistä/puutteista. Huomioi, että kaikki kirjaukset on tehty tilinpäätökseen, joten kyse tulee olemaan siitä, onko asiat esitetty oikein. Tehtävässä ei tarvitse huomioida edellisvuoden lukuja, laadintaperiaatteita eikä muilta osin tilinpäätöksen täydellisyyttä.

LIITE 1 Tilinpäätösluonnos 1.9.2008–31.8.2009

LIITE 2 Pohja Prosessi Oy:n projektiseuranta

Pohja Prosessi Oy

01234567-8

1.9.2008 - 31.8.2009

TILINPÄÄTÖS
(luonnos)

Pohja Prosessi Oy**TILINPÄÄTÖS (luonnos) 1.9.2008 - 31.8.2009**

	Sivu
Toimintakertomus	<i>ei sisälly tutkintoaineistoon</i>
Tuloslaskelma	13
Tase	14-15
Rahoituslaskelma	<i>ei sisälly tutkintoaineistoon</i>
Liitetiedot	16-20
Tilinpäätöksen allekirjoitus	21
Luettelo kirjanpitokirjoista ja tositelajeista	22

Pohja Prosessi Oy**TULOSLASKELMA****1.9.2008-31.8.2009 1.9.2007-31.8.2008**

€			
LIKEVAIHTO	Liitetiedot	13 201 847,66	9 380 734,77
Liiketoiminnan muut tuotot	2.1	342 961,64	3 297,31
Materiaalit ja palvelut			
Aineet, tarvikkeet ja tavarat			
Ostot tilikauden aikana		-10 723 515,80	-7 851 313,02
Varaston muutos		-533 224,79	-21 153,22
Ulkopuoliset palvelut		-394 331,23	-253 363,69
Materiaalit ja palvelut yhteensä		<u>-11 651 071,82</u>	<u>-8 125 829,93</u>
Henkilöstökulut			
Palkat ja palkkiot		-426 281,48	-455 575,17
Henkilösivukulut			
Eläkekulut		-80 695,19	-81 215,81
Muut henkilösivukulut		-38 685,29	-45 917,47
Henkilöstökulut yhteensä		<u>-545 661,97</u>	<u>-582 708,45</u>
Poistot ja arvonalentumiset			
Suunnitelman mukaiset poistot	2.2	-144 521,45	-161 348,90
Liiketoiminnan muut kulut	2.3	-1 042 776,38	-363 431,33
LIKEVOITTO		160 777,68	150 713,47
Rahoitustuotot ja -kulut			
Muut korko- ja rahoitustuotot		59 059,99	42 354,38
Korko- ja muut rahoituskulut		-751,54	-422,03
Rahoitustuotot ja -kulut yhteensä		58 308,44	41 932,35
VOITTO ENNEN TILINPÄÄTÖSSIIRTOJA JA VEROJA		219 086,12	192 645,81
Tilinpäätössiirrot			
Suunnitelman mukaisten ja verotuksessa tehtyjen poistojen erotus	2.2	104 441,37	26 361,35
Tuloverot	4.	-68 734,71	-86 319,57
TILIKAUDEN VOITTO		254 792,77	132 687,59

Pohja Prosessi Oy

€

TASE	Liitetiedot	31.8.2009	31.8.2008
VASTAAVAAA			
PYSYVÄT VASTAAVAT			
Aineelliset hyödykkeet			
Koneet ja kalusto	3.1	537 824,10	710 950,58
VAIHTUVAT VASTAAVAT			
Lyhytaikaiset saamiset			
Myyntisaamiset		2 918 476,15	1 415 793,16
Muut saamiset		28 011,32	12 770,52
Siirtosaamiset	3.2	207 934,53	690 973,70
Lyhytaikaiset saamiset yhteensä		<u>3 154 422,00</u>	<u>2 119 537,38</u>
Rahat ja pankkisaamiset		24 101,18	863 335,91
VASTAAVAA YHTEENSÄ		<u>3 716 347,28</u>	<u>3 693 823,87</u>

Pohja Prosessi Oy

€

TASE

	Liitetiedot	31.8.2009	31.8.2008
VASTATTAVAA			
OMA PÄÄOMA			
Osakepääoma	3.3	793 333,33	793 333,33
Ylikurssirahasto	3.3	235 067,62	235 067,62
Edellisten tilikausien voitto	3.3	223,58	69,43
Tilikauden voitto	3.3	254 792,77	132 687,59
Oma pääoma yhteensä		<u>1 283 417,31</u>	<u>1 161 157,97</u>
TILINPÄÄTÖSSIIRTOJEN KERTYMÄ			
Kertynyt poistoero	2.2	307 189,71	411 630,97
PAKOLLISET VARAUKSET			
Muut pakolliset varaukset	3.4	192 429,89	268 377,66
LYHYTAIKAINEN VIERAS PÄÄOMA			
Saadut ennakot		1 499,99	345 741,36
Ostovelat		1 011 704,02	824 897,98
Muut velat		477 698,96	465 431,90
Siirtovelat	3.2	442 407,40	216 586,03
Lyhytaikainen vieras pääoma yhteensä		<u>1 933 310,38</u>	<u>1 852 657,26</u>
VASTATTAVAA YHTEENSÄ		<u><u>3 716 347,28</u></u>	<u><u>3 693 823,86</u></u>

Pohja Prosessi Oy

LIITETIEDOT

1. LAADINTAPERIAATTEET

Käyttöomaisuus

Aineelliset hyödykkeet on merkitty taseeseen hankintamenoon vähennettynä suunnitelman mukaisilla poistoilla. Suunnitelman mukaiset poistot on laskettu tasapoistoina aineellisten hyödykkeiden taloudellisen pitoajan perusteella. Koneiden ja kaluston poisto aika on 3-5 vuotta.

Myyntisaamiset

Myyntisaamiset on arvostettu niiden odotettuun realisointiarvoon, joka on alkuperäinen laskutusarvo vähennettynä näiden saatavien epävarmoilla saamisilla. Myyntisaamisista tehdään luottotappiovaraus, kun on olemassa perusteltu näyttö, ettei kaikkia saamisia saada alkuperäisin ehdoin.

Rahavarat

Rahavarat koostuvat käteisvaroista ja pankkitalletuksista.

Varaukset

Varaus merkitään taseeseen, kun yhtiöllä on aikaisemman tapahtuman seurauksena olemassa oleva oikeudellinen tai tosiasiallinen velvoite ja on todennäköistä, että velvoitteen määrä on luotettavasti arvioitavissa.

Ulkomaanrahan määräiset saamiset ja velat

Ulkomaanrahan määräiset saamiset ja velat on muutettu Suomen rahan määräiseksi tilinpäätöspäivän kurssiin.

Projektien tuloutus

Pitkäaikaiset projektit tuloutetaan valmistusasteen perusteella. Valmistusaste on laskettu toteutuneiden tuntien ja kokonaistuntiarvion perusteella. Alihankintatyönä tehdyt tunnit sisältyvät tunteihin.

Tilaukseen sisältyvien tappiollisten projektien ennakoitu tappio on kirjattu kokonaan kuluksi.

Eläkkeiden kirjaaminen

Yhtiön henkilökunnan eläketurva on hoidettu ulkopuolisissa eläkevakuutusyhtiöissä. Eläkemaksut ja tilikauteen kohdistuvat kulut perustuvat aktuaarien tekemiin laskelmiin. Eläkemenot kirjataan kuluksi kertymisvuonna.

Tilinpäätös on laadittu kirjanpitolain (1336/1997) ja kirjanpitoasetuksen (1339/1997) mukaisesti.

Pohja Prosessi Oy

1 000 €

2. TULOSLASKELMAN LIITETIEDOT

Tuloslaskelmaa koskevissa liitetiedoissa 2009 tarkoittaa tilikautta 1.9.2008 - 31.8.2009 ja 2008 tilikautta 1.9.2007 - 31.8.2008

2.1. LIIKETOIMINNAN MUUT TUOTOT

	2009	2008
Käyttöomaisuuden luovutusvoitot	343	3

2.2 SUUNNITELMAN MUKAISET POISTOT JA POISTOERON MUUTOS

Suunnitelman mukaiset poistot	2009	2008
Koneet ja kalusto	-145	-161

Poistoeron muutos

	2009	2008
Koneet ja kalusto	104	26
Kertynyt poistoero 1.9.	412	438
Kertynyt poistoero 31.8.	307	412
Muutos	<u>104</u>	<u>26</u>

2.3 LIIKETOIMINNAN MUUT KULUT

	2009	2008
Hallinnon kulut	850	250
Puhelin-, tietoliikenne- ja toimistokulut	55	45
Markkinointikulut	25	10
Matkakulut	45	28
Edustuskulut	20	10
Muut liiketoiminnan kulut	48	20
Liiketoiminnan muut kulut yhteensä	<u>1 043</u>	<u>363</u>

Tilintarkastajan palkkiot

	2009	2008
Tilintarkastuspalkkiot	20	13
Veroneuvonta	5	5
Muut palkkiot	3	0
Yhteensä	<u>28</u>	<u>18</u>

2.4 VARAUSTEN MUUTOKSET

	2009	2008
Pakollinen varaus / Takuuvaraukset	-76	101

Pohja Prosessi Oy

3. TASEEN LIITETIEDOT

3.1 AINEELLISET HYÖDYKKEET

Koneet ja kalusto

Hankintameno 1.9.	3 451
Lisäykset	30
Vähennykset	-346
Hankintameno 31.8.	3 135
Kertyneet poistot ja arvonalennukset 1.9	-2 744
Vähennysten kertyneet poistot	291
Tilikauden poisto	-145
Kertyneet poistot 31.8	-2 598
Kirjanpitoarvo 31.8.2009	537
Kirjanpitoarvo 31.8.2008	711

3.2 SIIRTYVIEN ERIEN OLENNAISET ERÄT

	31.8.2009	31.8.2008
Siirtosaamiset		
Henkilöstökulut	7	7
Tulovero	19	2
Muut	181	681
Yhteensä	208	691
Siirtovelat		
Markkinointikulut	106	31
Vuokrat	20	20
Palkat sosiaalikuluihin	105	98
Muut	211	68
Yhteensä	442	217

Pohja Prosessi Oy

3.3 OMA PÄÄOMA	1.9.2008-31.8.2009	1.9.2007-31.8.2008
Osakepääoma 1.9.	793	793
Osakepääoma 31.8.	793	793
Ylikurssirahasto 1.9.	235	235
Ylikurssirahasto 31.8.	235	235
Voitto edellisiltä tilikausilta 1.9.	133	108
Osingonjako	-132	-108
Tilikauden tulos	255	133
Kertyneet voittovarot 31.8.	255	133
Yhteensä	1 284	1 161

Laskelma jakokelpoisesta omasta pääomasta 31.8.

	31.8.2009	31.8.2008
Voitto edellisiltä tilikausilta	0	0
Tilikauden voitto	255	133
	<hr/> 255	<hr/> 133

3.4 PAKOLLISET VARAUKSET	31.8.2009	31.8.2008
Pakollinen varaus / Takuuvaraukset	192	268
4.TULOVEROT	31.8.2009	31.8.2008
Tilikauden verot	69	86
Versaaminen 31.8	19	2
Laskennalliset verovelat kertynyt poistoero	80	107
Laskennalliset verosaamiset pakolliset varaukset	50	70

Pohja Prosessi Oy**5. VASTUUSITOUMUKSET****Leasingsopimuksista maksettavat määrät**

	31.8.2009	31.8.2008
Seuraavalla tilikaudella maksettavat	10	20
Myöhemmin maksettavat	30	30
Yhteensä	40	50

6. HENKILÖSTÖÄ KOSKEVAT LIITETIEDOT

	1.9.2008- 31.8.2009	1.9.2008- 31.8.2009
Yhtiön palveluksessa oli keskimäärin		
Toimihenkilöitä	20	20
Työntekijöitä	20	10

Pohja Prosessi Oy

Päiväys ja allekirjoitus

Tampere _____ 2009

Pentti Johtaja
Toimitusjohtaja

Sirpa Hallinto
Hallituksen puheenjohtaja

Ville Viiksekäs
Hallituksen jäsen

Tilinpäätösmerkintä

Suoritetusta tarkastuksesta on tänään annettu tilintarkastuskertomus.

_____, _____ 2009

TAITO TILINTARKASTUS Oy

KHT-yhteisö

KHT Janne Tilintarkastaja

Pohja Prosessi Oy**LUETTELO KIRJANPITOKIRJOISTA JA TOSITTEIDEN LAJEISTA SEKÄ SÄILYTYSSTAVOISTA**

Tasekirja	Erikseen sidottuna
Päivä- ja pääkirja	ATK-listoina
Reskontraerittelyt	ATK-listoina
Palkkakirjanpidon tositteet	Tositelaji 1, paperitositteena
Myyntilaskut	Tositelaji 2, paperitositteena
Ostolaskut	Tositelaji 3, paperitositteena
Muistiotositteet	Tositelaji 4, paperitositteena
Pankkitositteet	Tositelaji 5, paperitositteena

Pohja Prosessi Oy

PROJEKTISEURANTA 1.9.2008 - 31.8.2009

€

Projektikoordinaattori: Anne Aalto

Projektien tilanne: 31.7.2009

Projektinimi	Aloituspvm	Arvioitu päätymispvm	Kokonais-hinta	Laskutettu	Arvioitu tuntimäärä	Toteutuneet tunnit	Jäljellä olevat tunnit	Työhinta / h	Tehty %	Tulisi olla tulou-tettuna	Siirtosaa-misissa	Saaduissa ennakoissa	Huomiot
Lämpö	1.7.2009	30.9.2009	60 000,00	30 000,00	4 000	1 900	2 100	30	52,5 %	31 500,00	0,00	-1 500,00	1)
Energia	1.8.2009	30.11.2009	199 000,00	99 500,00	6 000	3 500	2 500	30	58,3 %	116 083,33	16 583,33	0,00	2)
Koulutus Energia Oy:lle	1.9.2009	1.9.2009	8 000,00	0,00	8	0	8	1 000	0,0 %	8 000,00	8 000,00	0,00	
Tuuli	15.8.2009	15.10.2009	40 000,00	20 000,00	2 000	1 000	1 000	30	50,0 %	20 000,00	0,00	0,00	3)
Vuorovesi	30.6.2009	15.11.2009	200 000,00	100 000,00	7 000	5 500	1 500	30	78,6 %	157 142,86	57 142,86	0,00	4)
Kuu	15.8.2009	15.9.2009	30 000,00	15 000,00	1 500	750	750	30	50,0 %	15 000,00	0,00	0,00	

Huomiot:

- 1) Projektiseurannan pöytäkirjasta (ei ole tutkintoaineiston liitteenä) käy ilmi, että projekti on aikataulussa ja tuntimäärät ovat pysyneet budjetoidun mukaisena.
- 2) Projektiseurannan pöytäkirjasta (ei ole tutkintoaineiston liitteenä) käy ilmi, että projektia suunniteltaessa jäi huomioimatta asiakkaan vanhentunut toimintaympäristö. Tästä syystä projektista on tulossa tappiollinen. Todellinen työ tulee kestämään 7 000 h ja hinta olisi täten 210 000 euroa eli projektista on tulossa tappiollinen 11 000 euroa.
- 3) Projektille on ostettu alihankintana mainostyötä noin 100 h kesäkuussa. Työ on tehty kesä-heinäkuussa. Tämä tuntimäärä sisältyy arvioituihin tunteihin.
- 4) Tämä projekti oli alun perin sovittu päättyvän 15.9.2009 ja koskien asiakkaan Kemiössä olevaa tehdasta. Asiakas halusi laajentaa projektia käsittämään myös Perniön tehtaan. Tehtaiden toiminta on luonteeltaan erilaista ja Pohja Prosessi Oy:llä ei ole kokemusta vastaavanlaisesta tehtaasta. Projektin laajennuksesta ei ole sovittu asiakkaan kanssa kirjallisesti.

Tehtävä 3 (80 min.)

Tänään on 10.4.2009. Olet lääkäritoimintaa harjoittavan Diagnoosi Oy:n tilintarkastustiimin jäsen. Diagnoosi Oy valmistautuu tilikautta 2008 käsittelevään varsinaiseen yhtiökokoukseen. Yhtiön päävastuullinen tilintarkastaja Antti Auditori tulee luoksesi ja pyytää sinua laatimaan Diagnoosi Oy:n tilintarkastuksen tueksi muistion.

Taustatiedot ja syyt muistion pyytämiseksi on kerrottu tehtävän liitteessä 1. Liitteestä 1 käy muun muassa ilmi, että yhtiön hallituksen puheenjohtajan Tiina Terän ja hallituksen jäsenen Erkki Euromaan välillä on syntynyt erimielisyyttä tilikauden voiton käyttämisestä. Erimielisyyden vuoksi Erkki Euromaa on jättänyt hallituksen voitonjakoesitystä koskevaan päätökseen eriävän mielipiteen.

Tehtävä

Kerro muistiossa, mitä osakeyhtiölain perusteella Diagnoosi Oy:n hallituksen olisi osakeyhtiölain perusteella pitänyt huomioida voitonjakoesityksestä päättäessään. Kommentoi muistiossa osakeyhtiölain perusteella myös voitonjakoa koskevia Erkki Euromaan ja Tiina Terän mielipiteitä.

LIITE 1 Taustatiedot Diagnoosi Oy:stä ja syyt muistion pyytämiseksi

Taustatiedot

Diagnoosi Oy on Suomeen rekisteröity osakeyhtiö. Diagnoosi Oy perustettiin vuonna 2002, kun neljä kokenutta lääkäriä Paula Parasjoki, Simo Särämänen, Tauno Tarkkamarkka ja Tiina Terä päättivät yhdistää vastaanottonsa.

Diagnoosi Oy:n vastaanottotiloja laajennettiin vuonna 2006. Koska Diagnoosi Oy:n voitonjako oli ollut avokätistä, yhtiö tarvitsi laajennusta varten lisärahoitusta. Osakkaat eivät halunneet ottaa lisää pankkilainaa, koska pankki edellytti lainan vakuudeksi osakkaiden omavelkaista takausta. Diagnoosi Oy:ön kaivattiin myös liiketoimintaosaamista.

Lisärahoituksen ja liiketoimintaosaamisen tarpeiden vuoksi osakkaat päättivät lähestyä yksityistä pääomasijoittajaa Erkki Euromaata tammikuussa 2006. Euromaalla oli omistuksia myös muissa lääkäriyhtiöissä, joten toimiala oli tuttu Euromaalta. Euromaa sijoitti Diagnoosi Oy:ön lisärahoitukseen tarvittavat varat. Diagnoosi Oy suuntasi Euromaalta osakeannin, jossa Euromaa merkitsi 40 kantaosakesarjaan kuuluvaa osaketta. Samalla Euromaan ja Diagnoosi Oy:n muiden osakkaiden välillä tehtiin sopimus, jonka mukaan Euromaalta kuuluu paikka Diagnoosi Oy:n hallituksessa. Lisäksi Euromaa lupasi osallistua Diagnoosi Oy:n liiketoiminnan kehittämiseen.

Erkki Euromaan osallistumisen myötä liiketoiminta kehittyi suotuisasti. Diagnoosi Oy:n uusiksi osakkaiksi liittyivät lääkärit Heikki Lääke ja Terttu Topp marras-joulukuussa 2006.

Keväällä 2009 osakkaat Tauno Tarkkamarkka ja Paula Parasjoki ovat eläkeiässä. Tarkkamarkka on lopettanut ja Parasjoki on lopettelemassa vastaanoton pitämistä Diagnoosi Oy:ssä. Viime aikoina Diagnoosi Oy:ssä on ollut erimielisyyksiä. Erkki Euromaa haluaisi laajentaa yhtiön toimintaa uusille paikkakunnille tarvittaessa yritysostoin. Kuulopuheiden perusteella Euromaa olisi käynyt keskusteluja järjestelystä, jossa Diagnoosi Oy sulautuisi isompaan lääkäriyhtiöön. Hallituksessa Euromaan lisäksi olevat lääkäriosakkaat Tiina Terä ja Simo Särämänen eivät kannata tällaisia suunnitelmia.

Diagnoosi Oy:n liikevaihto viimeksi päättyneellä tilikaudella 2008 oli 1 861 020 euroa, taseen loppusumma 2 355 471 euroa ja tilikauden voitto 191 462 euroa.

Syyt muistion pyytämiselle

Antti Auditori pyysi huomioimaan muistiota laadittaessa seuraavat asiat.

Diagnoosi Oy:n hallitus piti tilinpäätöskokouksen 9.2.2009. Hallituksen kokouksessa Erkki Euromaa esitti, että voitonjaosta pidättäytyttäisiin lähivuosina. Tiina Terä ja Simo Särämänen halusivat kuitenkin noudattaa vakiintunutta voitonjakokäytäntöä. Käytäntö oli kirjattu hallituksen jo vuonna 2002 hyväksymään osingonjakopolitiikkaan, jonka mukaan Diagnoosi Oy:n tuloksesta pyritään jakamaan osakkeenomistajille mahdollisimman suuri osuus verotukselliset näkökohdat huomioiden.

Tiukkasanaisten keskustelujen jälkeen hallitus joutui äänestämään voitonjakoesityksestä. Tiina Terän ja Simo Särämasen äänillä hallitus hylkäsi Euromaan esityksen, ja päätti esittää, että tilikaudelta jaetaan osinkoa tilikauden voiton verran. Euromaa kuitenkin jätti hallituksen kokouksen pöytäkirjaan seuraavan eriävän mielipiteen:

Diagnoosi Oy:n tulisi pidättäytyä kokonaan voitonjaosta tilikaudelta 2008. Tilikauden voitto 191.461,91 euroa tulisi jättää voittovarojen tilille ja käyttää investointeihin sekä yhtiön toiminnan kehittämiseen.

Vuoden 2009 aikana yhtiön lainoja eräännyy maksettavaksi olennaisesti päättynyttä tilikautta enemmän. Samaan aikaan yhtiön täytyy investoida muun muassa vastaanottotilojen sisustukseen ja uusiin hoitolaitteisiin. Investoinneista aiheutuvien kustannusten tarkka määrä ei ole hallituksen tiedossa. Joka tapauksessa pelkästään hoitolaitteiden kustannukset voivat olla satojatuhansia euroja. Rungas voitonjako on ylipäättäen laman aikana merkittävä riski, koska yksityislääkäripalveluiden käyttö vähenee ja vieraan pääoman ehtoisen rahoituksen saatavuus vaikeutuu. Diagnoosi Oy:n tulot tulevat pienentymään asiakkaiden vähenemisen ohella siksi, että kaksi yhtiössä työskentelevää lääkäriä on eläkeiässä eikä seuraajia ole tiedossa.

Edellä esitetyn lisäksi kiinnitän huomiota siihen, että yhtiön hallitus on voitonjakoesitystä laatiessaan analysoinut puutteellisesti yhtiön taloudellista tilannetta ja sen kassavarojen kehitystä. Analyysin puutteellisuuden osoittaa se, että hallitus ei ole laatinut lainkaan tulevia kassavirtoja koskevaa laskelmaa.

Hallituksen kokouksessa 9.2.2009 Tiina Terä oli täysin eri mieltä Euromaan eriävässä mielipiteessä esitetyistä asioista. Terän mielestä menneen tilikauden voiton käyttäminen investointeihin ja toiminnan kehittämiseen on lain vastaista. Terän mukaan osakeyhtiön tarkoituksena on tuottaa voittoa osakkeenomistajille. Terän mielestä Diagnoosi Oy:n hallitus ei voi esittää nollaosinkoa, koska tilikausi oli voitollinen ja Diagnoosi Oy:ssä on jakokelpoisia varoja. Päätös olisi Terän mielestä vastoin yhtiön hallituksen vuonna 2002 hyväksymää osingonjakopolitiikkaa.

HTM-TUTKINTO 5.9.2009**2-OSA****TILINTARKASTUSKERTOMUS JA TILINTARKASTAJAN MUU RAPORTOINTI (4 h)**

Ratkaise seuraavat tehtävät (1–2) voimassa olevien säädösten sekä hyvän tilintarkastustavan ja hyvän kirjanpitoavan perusteella, ellei tehtävästä muuta ilmene. Perustele vastauksesi, jos tehtävästä ei muuta ilmene. Tutustu myös kunkin tehtävän yhteydessä annettuihin vastaamisohjeisiin.

Tehtäviin voi vastata KHT-yhdistys – Föreningen CGR ry:n julkaiseman Tilintarkastusalan standardit ja suositukset –teoksen mukaisesti. Vastauksissa tilintarkastajan raportit voi laatia KHT-yhdistys – Föreningen CGR ry:n julkaiseman Tilintarkastusalan kertomukset ja lausunnot -teokseen sisältyvien mallien mukaisesti.

Tehtävien ratkaisussa ei ole merkitystä sillä, että tekstissä esiintyvät yritykset, henkilöt ja tunnistetiedot ovat kuvitteellisia. Tehtävien yhteydessä esittämättömillä hallinto- ja kirjanpitoasiakirjoilla tai tehtävässä mainituilla, mutta esittämättömillä liitteillä ei ole merkitystä tehtävien ratkaisussa. Tehtävien ratkaisussa ei ole merkitystä sillä, että tilinpäätöslukuja on esitetty joissakin kohdissa pyöristettyinä. Tehtävien ratkaisussa ei ole merkitystä sillä, mille viikonpäiville päivämäärät sijoittuvat.

Arvostelussa ei anneta pisteitä tuloslaskelman, taseen tai rahoituslaskelman teknisiä yhteenlaskutoimituksia koskevista seikoista. Vastatessasi voit luottaa siihen, että tehtävän taustatiedoissa esitetyt asiat (s. 2-3) ovat oikein. Vastausten arvostelussa voi saada plus- ja miinus pisteitä. Tehtävissä vaadituissa raporteissa olevista kielioppi- tai kirjoitusvirheistä sekä esitystapaa koskevista virheistä voi saada miinus pisteitä.

Käytä tehtäviin vastatessasi tietokoneen työpöydältä ”HTM-tutkinto” -kansioista löytyviä vastauspohjia. Tehtävät tallennetaan käyttämällä tallennusnimessä tehtävän otsikkoa ja vastaajan tunnistenumeroa. Esimerkiksi kokelas, jonka tunnistenumero on 123456, tallentaa vastauksensa seuraavasti:

2-osa Tehtävä 1_123456
2-osa Tehtävä 2_123456
jne.

Tehtävämonistetta ei tarvitse palauttaa.

Taustatiedot

Autokauppa Oy on muodostunut liiketoimintasiirrolla 1.4.2007. Tilikaudella 1.4.2007 – 31.3.2008 yhtiön osakekanta myytiin toimivalle johdolle. Yhtiön hallitukseen kuuluvat Venla Vauhti puheenjohtajana, Kalle Kaimari ja Simo Siipi jäseninä. Heistä Venla omistaa osakkeista 40 % sekä A- että B-sarjan osakkeista. Kalle ja Simo omistavat molemmat 30 % sekä A- että B-sarjan osakkeista. A-sarjan osakkeilla on 10-kertainen äänioikeus verrattuna B-sarjan osakkeisiin ja B-sarjan osakkeilla on 1,5-kertainen osinko-oikeus A-sarjan osakkeisiin. Omistusosuus yhtiön varoista on molemmilla osakelajeilla sama.

Yhtiön osakkaat ovat tulleet siihen tulokseen, että olisi parempi, että kaikilla osakkailla olisi yhtä paljon osakkeita. Osakkaat päättivät edellisen tilinpäätöksen jälkeen hankkia 10 % Venla Vauhdin osakkeista yhtiölle. Koska yhtiön oma pääoma oli negatiivinen, päätettiin kirjata osakkeiden hankintahinta taseen pysyvien vastaavien ryhmään osakkeet ja osuudet. Tehtävän liitteenä on pöytäkirja ylimääräisestä yhtiökokouksesta, jossa asiasta on päätetty.

Autokauppa Oy:llä on edustuksessa useita pienempiä automerkkejä. Yhtiön korjaamotointia arvostetaan sen monipuolisuudesta johtuen. Tosin monipuolisuus aiheuttaa sen, että varaosavarasto on varsin suuri. Keskeneräisten töiden varasto muodostuu korjaamopuolen keskeneräisistä töistä. Olet tarkastanut keskeneräisten töiden varastoa tilikauden aikana ja havainnut, että tiettyjen henkilöiden osalta työtä pidetään keskeneräisenä, vaikka se on saatu valmiiksi. Tällä tavoin saadaan ”tuttaville” hieman lisää maksuaikaa. Korjaamopuolella myyntiä seurataan myyjittäin. Yhden myyjän osalta tiettyjen varaosien myyntikate on nolla tai joissakin kaupoissa hieman negatiivinen. Kokonaisuutena hänen myyntinsä on katteellista. Olet kuullut huhupuheita, että kyseinen henkilö kaupittelee öljyä ja renkaita omalta takapihaltaan edulliseen hintaan.

Yhtiön hallitus seuraa yhtiön tuloskehitystä kahden kuukauden välein. Tilikaudella 1.4.2008-31.3.2009 neljä ensimmäistä kuukautta ovat olleet tulostasoltaan -10 000 euroa/kuukausi. Tästä seuraavan kahden kuukauden jaksolla yhtiö teki tappiota 20 000 euroa/kuukausi. Tässä yhteydessä havaittiin, että esittelyautoista kertyy negatiivista katetta. Talousjohtaja oli arvioinut, että mikäli kaikki yhtiön varastossa olevat esittelyautot myytäisiin alkutilikauden aikana toteutuneen hintatason mukaisena tuolloin puolivälissä tilikautta (30.9.2008), olisi esittelyautojen myynnillä -100 000 euron tulosvaikutus. Tämän jälkeen yhtiön tuloskehitys kääntyi päättyneellä tilikaudella positiiviseksi ja oli tasaisen positiivista lopputilikauden ajan. Yhtiön hallitus on laatinut 1.4.2009 alkavan tilikauden budjetin yhteyteen myös rahoitusbudjetin. Sen mukaan yhtiön rahoitus on turvattu valmiiksi neuvotellun shekkitililiimitin avulla. Myös omistajat ovat valmiita sijoittamaan pääomallinaa yhtiöön tarvittaessa.

Varaosavarastossa olevat varaosat on arvostettu tilinpäätöksessä alkuperäiseen hankintahintaan. Yhtiö joutuu pitämään varastossaan myymiensä automerkkien alkuperäisiä varaosia vähintään viisi vuotta siitä ajankohdasta alkaen, jolloin kyseisen automallin myynti päättyy. Varaosavaraston osuus varaston arvosta on noin 15 %. Myyntimäärillä tarkasteltuna varastoon sisältyy noin 35 % sellaisia varaosia, joita ei ole myyty lainkaan viimeisen kolmen vuoden aikana. Nämä varaosat ovat tarkoitettuja vuosina 1990 – 1999 myytyihin automalleihin.

Käytettyjen autojen varasto arvostetaan arvonlisäverottoman hankintahinnan mukaan. Marginaaliverotettavien autojen osalta laskennallista alv-osuutta ei ole vähennetty, koska marginaaliverotusta koskeva säännös lähtee siitä, että vain katteen osalta maksetaan arvonlisävero. Myös kirjanpidollisesti yhtiö kirjaa myynnin oikaisuksi vain voittomarginaalista syntyvän arvonlisäveron. Mikäli tilinpäätöshetkellä auton pyyntihinta alittaa hankintahinnan, käytetään tilinpäätösvaraston arvona pyyntihintaa. Yleensä pyyntihinnat pidetään vähintään 5 % korkeampana kuin hankintahinta. Hankintahinta määritetään kaupanteon yhteydessä, usein silloin, kun käytetty auto tulee varastoon vaihdettaessa se uuteen. Päättyneen tilikau-

den aikana vaihtoautojen hinnat ovat kuitenkin alentuneet siten, että käytettyjen autojen kate on kääntynyt negatiiviseksi ja tilinpäätökseen sisältyy myös marginaaliverotukseen liittyvää arvonlisäverosaatavaa. Yhtiö käyttää marginaaliverotuksessaan kuukausikohtaista menettelyä. Edellisessä tilinpäätöksessä oleva alv-saatava oli normaalia uusien autojen myyntiin liittyvää. Käytettyjen autojen osuus varastosta on noin 50 % ja näistä avoimella arvonlisäverolla hankittuja noin 35 %.

Toinen negatiivista katetta tuottava erä on esittelyautot. Niiden myynnistä kertyy negatiivista katetta keskimäärin 5 %. Esittelyautot arvostetaan tilinpäätöksessä hankintahintaan. Esittelyautot ovat esittelykäytössä noin 3 – 6 kk. Esittelyautojen osuus autovarastosta on noin 20 %.

Kaikilla hallituksen jäsenillä on autoetu. Hallituksen jäsenet käyttävät autoinaan yhtiön esittelyautoja, kuten myös automyyjät. Sekä automyyjillä että hallituksen jäsenillä olevien autojen luontoisetuarvo on määritetty henkilön pääasiassa käyttämän autoluokan mukaan alennettuna siten, että siinä luontoisetuarvon määrittelyssä on huomioitu autojen vaihtuvuus. 1.4.2009 voimaantulleen autoverouudistuksen myötä tämä muuttui hankalammaksi, kun esittelyautot eivät ole pääsääntöisesti rekisterissä ennen niiden myyntiä, vaan esittelyautoilla ajetaan eri kilvillä. Näillä väliaikaisilla kilvillä varustetuilla autoilla ei saa ajaa kuin esittelyajoja. Rekisteriin merkitseminen realisoi velvollisuuden suorittaa uusi autovero. Jokaisen hallituksen jäsenen lapsi on ostanut tilikaudella yhtiöltä uuden auton. Koska kaikkien lasten autojen hinta on ollut lähellä toisiaan (noin 35 000 euroa/kpl), ovat hallituksen jäsenet sopineet suullisesti, että lapset maksavat autoista niiden hankintahinnan. Hallituksen jäsenten perheenjäsenten autojen huollosta on veloitettu käytetyt varaosat ja tarveaineet ostohinnan mukaisesti. Yhtiön myyntilaskutusohjelma ei anna tehdä sellaisia myyntilaskuja, joissa näkyisi oikea veron peruste. Näin ollen yhtiö on lähettänyt laskut kaikille asiakkaille siinä muodossa, että niissä on mainittu laskujen sisältävän arvonlisäveroa 22 %.

Yhtiön harjoittama autojen vuokraustoiminta on nykyään varsin laajaa. Osan leasing-autoista yhtiö vuokraa rahoitusyhtiön kautta, mutta osa autoista on yhtiön itsensä vuokraamia. Autojen tavallisin vuokra-aika on 36 kuukautta, mutta hyötyajoneuvojen hieman pidempi. Yhtiön koneiden ja kaluston tasearvosta noin puolet on leasing-autoja. Toinen puoli on korjaamokalustoa. Vuokrasopimukset ovat luonteeltaan aitoja vuokrasopimuksia, joissa vuokraaja ei voi ostaa autoa itselleen vuokra-ajan jälkeen. Yhtiö myy vuokrauksesta palautuvat autot normaalisti käytettyinä autoina.

Lainasaamiset sisältävät saamista yhtiön aikaisemmalta omistajalta 20 000 euroa. Lainalle on sovittu maksettavaksi korkoa valtiovarainministeriön vahvistaman peruskoron mukaan. Korko laskutetaan vuosittain 31.3. Laina-aika on kymmenen vuotta. Lainasaamisista 30 000 euroa on hallituksen puheenjohtajalle annettua lainaa. Laina on annettu edellisellä tilikaudella ja sen määrä on hieman lisääntynyt tilikauden aikana. Laina on käsitelty hallituksen kokouksessa 15.12.2007. Tehtävän liitteenä on pöytäkirja lainan myöntämisestä. Myös tälle lainalle on laskutettu korkoa valtiovarainministeriön vahvistaman peruskoron mukaan vuosittain 31.3. Korkosaamiset sisältyvät tilinpäätöksen saamisiin.

Vuonna 2008 pidetty yhtiökokous on valinnut tilintarkastajaksi edustamasi HTM-yhteisö Luomutarkastajat Oy:n. Vastuullisena tilintarkastajana toimii HTM Heimo Luomu. Itse toimit Heimo Luomun apulaisena.

Tehtävä 1

Mitä virheitä ja/tai puutteita esiintyy Autokauppa Oy:n kirjanpidossa, toimintakertomuksessa, tilinpäätöksessä ja/tai hallinnossa? Esitä mahdollisten virheiden ja/tai puutteiden rahamäärä, laatu ja yksityiskohtaiset perustelut johtopäätöksille. Esitä myös, miten virheet ja/tai puutteet voidaan korjata.

Ota vastauksessasi kantaa siihen, miten kukin havaitsemasi virhe tai puute vaikuttaisi tilintarkastajan raportointiin, ellei virhettä tai puutetta korjata. Laadi vastauksesi työpapereiden muotoon mallin mukaisesti siten, että työpapereista ilmenee tarkastettu asia, tarkastushavainto ja sen perusteltu arviointi sekä virheen ja/tai puutteen korjausmenettely. Esitä myös, pitääkö havainto tuoda esiin tilintarkastajan raportoinnissa, onko se tilintarkastuslain 15 §:n mukaiseen tilintarkastuskertomukseen otettava asia vai onko se muussa tilintarkastajan raportoinnissa esitettävä asia.

VASTAUSMALLI

Autokauppa Oy:n tilintarkastus, tilikausi 1.4.2008 – 31.3.2009

Päiväys: 5.9.2009

Tarkastaja: 123456

Tarkastettu asia	Tarkastushavainto, perusteltu arviointi ja korjausmenettely	Vaikutus raportointiin (Kerro mitä, missä ja miten raportoidaan, jos virhettä tai puutetta ei korjata)
<i>Esimerkkivastaus</i> 1. Toimintakertomus	<i>Esimerkkivastaus</i> Toimintakertomuksessa ei ole esitetty selostusta siitä, että yhtiöstä on tullut konsernin emoyhtiö tilikauden aikana OYL 8:7.1:n mukaan. Toimintakertomusta tulee korjata siten, että siihen lisätään osakeyhtiölain edellyttämä tieto.	<i>Esimerkkivastaus</i> Mikäli virhettä ei korjata, asia on esitettävä yritykselle lähetettävässä pöytäkirjassa.
2.		

Tehtävä 2

Laadi Autokauppa Oy:n tilintarkastajan allekirjoitettavaksi täydelliset ja tänään päivätyt:

- a) tilintarkastuskertomus ja
- b) tilinpäätösmerkintä

edellyttäen, että yhtiön kirjanpitoa, hallintoa ja tilinpäätösasiakirjoja ei miltään osin muuteta.

Autokauppa Oy
Maasturinkatu 10
12100 OITTI
0069701-5

AUTOKAUPPA OY

TASEKIRJA

1.4.2008 - 31.3.2009

Sisältö	sivu
Kansilehti	5
Toimintakertomus	6
Tuloslaskelma	7
Tase	8 - 9
Rahoituslaskelma	10
Liitetiedot	11 - 15
Allekirjoitukset	16
Luettelo kirjanpitokirjoista ja tositelajeista	17

Autokauppa Oy

TOIMINTAKERTOMUS

Autokauppa Oy:n toimialana on uusien ja käytettyjen autojen myynti sekä leasingtoiminta. Yhtiön harjoittama huolto- ja korjaamotoiminta kattaa omien myytävien merkkien lisäksi myös muita merkkejä.

Yhtiön liiketoiminnan volyyymi on alentunut johtuen yleisestä autojen myyntimäärien vähentymisestä. Yhtiön vaihtoautovaraston määrä on lisääntynyt aikaisemmasta johtuen käytettyjen autojen kaupankäynnin hidastumisesta.

Yhtiön maksuvalmius on hyvä.

Yhtiön taloudellista asemaa ja tulosta kuvaavat tunnusluvut ovat seuraavat

	1.4.2008-31.3.2009	1.4.2007-31.3.2008
Liikevaihto (1 000 e)	44 666,2	39 364,6
Liikevoitto (1 000 e)	-151,2	-208,7
Omavaraisuusaste-%	38,5	42,1
Investoinnit (1 000 e)	211,0	888,4

Arvio todennäköisestä tulevasta kehityksestä

Autoverotuksen uudistuksen myötä yhtiön johto arvioi käytettyjen hyötyajoneuvojen kaupan kehittyvän myönteisesti. Sen sijaan uusien autojen myyntimäärien on arvioitu alentuvan merkittävästi vuonna 2009. Tästä johtuen myös Autokauppa Oy:n uusien autojen myyntimäärien arvioidaan vähenevän. Autoverouudistus vapauttaa jonkin verran käyttöpääomaa varastosta.

Tutkimus- ja kehitystoiminta

Yhtiöllä ei ole varsinaista tutkimus- ja kehitystoimintaa. Liike- ja korjaamotilojen rakennuttamisessa on otettu huomioon alalla tapahtuva kehitystoiminta. Tilat ovat vuokratiloja.

Hallituksen esitys voitonjaosta

Hallitus esittää, että osinkoa ei jaeta.

Yhtiön osakkeet

Yhtiöllä on 1 000 osaketta, joista 200 on A-sarjan osakkeita ja 800 B-sarjan osakkeita.

Autokauppa Oy

€

TULOSLASKELMA

	1.4.2008 - 31.3.2009		1.4.2007 - 31.3.2008	
LIKEVAIHTO		44 666 169,93		39 354 594,28
Liiketoiminnan muut tuotot		2 412,05		3 933,78
Materiaalit ja palvelut				
Aineet, tarvikkeet ja tavarat				
Ostot tilikauden aikana	-40 261 269,54		-35 232 438,00	
Varastojen lisäys (+) tai vähennys (-)	587 897,86		400 772,41	
Ulkopuoliset palvelut	-114 081,86	-39 787 453,54	-98 747,08	-34 930 412,67
Henkilöstökulut				
Palkat ja palkkiot	-2 435 345,13		-2 196 838,72	
Henkilösivukulut				
Eläkekulut	-414 458,11		-392 810,78	
Muut henkilösivukulut	-163 060,37	-3 012 863,61	-147 278,62	-2 736 928,12
Poistot ja arvonalentumiset				
Suunnitelman mukaiset poistot		-159 517,27		-146 947,76
Liiketoiminnan muut kulut		-1 859 942,63		-1 752 941,84
LIKEVOITTO (-TAPPIO)		-151 195,07		-208 702,33
Rahoitustuotot ja -kulut				
Muut korko- ja rahoitustuotot	331 479,43		270 631,84	
Korkokulut ja muut rahoituskulut	-142 534,76	188 944,67	-164 323,10	106 308,74
VOITTO (TAPPIO) ENNEN SATUNNAISIA ERIÄ		37 749,60		-102 393,59
VOITTO (TAPPIO) ENNEN TILINPÄÄTÖSSIIRTOJA JA VEROJA		37 749,60		-102 393,59
Tilinpäätössiirrot				
Poistoeron muutos		4 995,17		-6 165,15
Välittömät verot		-3 520,48		-5 784,85
TILIKAUDEN VOITTO (TAPPIO)		39 224,29		-114 343,59

Autokauppa Oy

€

TASE

VASTAAVAA	31.3.2009	31.3.2008
PYSYVÄT VASTAAVAT		
Aineettomat hyödykkeet		
Liikearvo	16 944,66	19 849,47
Muut pitkävaikutteiset menot	52 052,75	52 357,36
Aineelliset hyödykkeet		
Koneet ja kalusto	609 322,56	620 867,62
Sijoitukset		
Muut osakkeet ja osuudet	12 983,73	791,73
PYSYVÄT VASTAAVAT YHTEENSÄ	691 303,70	693 866,18
VAIHTUVAT VASTAAVAT		
Vaihto-omaisuus		
Keskeneräiset tuotteet	8 854,25	9 115,65
Tavarat	8 174 074,34	7 585 915,07
Vaihto-omaisuus yhteensä	8 182 928,59	7 595 030,72
Lyhytaikaiset saamiset		
Myyntisaamiset	1 149 498,74	978 982,43
Lainasaamiset	66 579,77	51 112,61
Muut saamiset	126 987,82	150 420,13
Siirtosaamiset	457 049,29	655 571,83
Lyhytaikaiset saamiset yhteensä	1 800 115,62	1 836 087,00
Rahoitusarvopaperit		
Rahat ja pankkisaamiset	105 845,63	69 381,61
VAIHTUVAT VASTAAVAT YHTEENSÄ	10 088 889,84	9 500 499,33
VASTAAVAA YHTEENSÄ	10 780 193,54	10 194 365,51

Autokauppa Oy

€

TASE

VASTATTAVAA	31.3.2009	31.3.2008
OMA PÄÄOMA		
Osakepääoma	60 000,00	60 000,00
Muut rahastot		
Sijoitetun vapaan oman pääoman rahasto	50 000,00	50 000,00
Edellisten tilikausien voitto (tappio)	-114 343,59	0,00
Tilikauden voitto (tappio)	39 224,29	-114 343,59
OMA PÄÄOMA YHTEENSÄ	34 880,70	-4 343,59
TILINPÄÄTÖSSIIRTOJEN KERTYMÄ		
Poistoero	<u>164 964,52</u>	<u>169 959,69</u>
Tilinpäätössiirtojen kertymä yht.	164 964,52	169 959,69
PITKÄAIKAINEN VIERAS PÄÄOMA		
Lainat rahoituslaitoksilta	<u>7 470 977,13</u>	<u>6 198 430,00</u>
Pitkäaikainen vieras pääoma yht.	7 470 977,13	6 198 430,00
LYHYTAIKAINEN VIERAS PÄÄOMA		
Pääomalaina	10 000,00	10 000,00
Lainat rahoituslaitoksilta	332 363,92	338 798,44
Saadut ennakot	48 153,63	39 928,09
Ostovelat	1 742 024,46	1 677 406,02
Muut velat	564 222,55	1 284 036,57
Siirtovelat	<u>412 606,63</u>	<u>480 150,29</u>
Lyhytaikainen vieras pääoma yht.	3 109 371,19	3 830 319,41
VIERAS PÄÄOMA YHTEENSÄ	10 580 348,32	10 028 749,41
VASTATTAVAA YHTEENSÄ	10 780 193,54	10 194 365,51

Autokauppa Oy

€

	1.4.2008 - 31.3.2009	1.4.2007 - 31.3.2008
RAHOITUSLASKELMA		
Liiketoiminnan rahavirta		
Voitto (tappio) ennen satunnaisia eriä	37 749,60	-102 393,59
Oikaisut:		
Suunnitelman mukaiset poistot	159 517,27	146 947,76
Rahoitustuotot ja -kulut	-188 944,66	-106 308,72
Rahavirta ennen käyttöpääoman muutosta	8 322,21	-61 754,55
Käyttöpääoman muutos:		
Lyhytaikaisten korottomien liikesaamisten lisäys (-) / vähennys (+)	170 516,31	-1 812 310,28
Lyhytaikaisten korollisten liikesaamisten lisäys (-) / vähennys (+)	-206 487,69	-23 776,72
Vaihto-omaisuuden lisäys (-) / vähennys (+)	-587 897,86	-7 595 030,72
Lyhytaikaisten korottomien velkojen lisäys (+) / vähennys (-)	-714 513,70	2 694 134,76
Lyhytaikaisten korollisten velkojen lisäys (+) / vähennys (-)	-6 434,52	1 023 473,09
Liiketoiminnan rahavirta ennen rahoituseriä ja veroja	-1 336 495,25	-5 775 264,42
Maksetut korot ja maksut muista liiketoiminnan rahoituskuluista	-142 534,76	-164 323,12
Saadut korot liiketoiminnasta	331 479,43	270 631,84
Maksetut välittömät verot	-3 520,48	-5 784,85
Liiketoiminnan rahavirta	-1 151 071,06	-5 674 740,55
Investointien rahavirta		
Investoinnit aineellisiin ja aineettomiin hyödykkeisiin	-223 515,96	-888 402,34
Aineellisten ja aineettomien hyödykkeiden luovutustulot	66 561,17	47 588,39
Investointien rahavirta	-156 954,79	-840 813,95
Rahoituksen rahavirta		
Pitkäaikaisten lainojen nostot	1 611 345,57	6 467 436,11
Pitkäaikaisten lainojen takaisinmaksut	-339 783,74	
Oman pääoman korotus		107 500,00
Pääomalainan lisäys		10 000,00
Rahoituksen rahavirta	1 271 561,83	6 584 936,11
Rahavarojen muutos lisäys (+) / vähennys (-)	-36 464,02	69 381,61
Rahavarat tilikauden alussa	69 381,61	0,00
Rahavarat tilikauden lopussa	105 845,63	69 381,61

Autokauppa Oy

Tilinpäätöksen laatimista koskevat liitetiedot

Käyttöomaisuus

Aineettomat ja aineelliset hyödykkeet on merkitty taseeseen hankintamenoon vähennettynä suunnitelman mukaisilla poistoilla. Suunnitelman mukaiset poistot on laskettu tasapoistoina aineettomien ja aineellisten hyödykkeiden taloudellisen pitoajan perusteella. Poistot on tehty hyödykkeen käyttöönottokuukaudesta alkaen.

Poistoajat ovat seuraavat:

Aineettomat oikeudet	5 vuotta
Muut pitkävaikutteiset menot	10 vuotta
Atk-ohjelmat	5 vuotta
Atk-laitteet	3 vuotta
Korjaamon koneet	10 vuotta
Muu kalusto	5 vuotta
Huoltoleasingautot	6-7 vuotta

Vaihto-omaisuus

Vaihto-omaisuus on arvostettu FIFO-periaatteen mukaisesti muuttuvaan hankintamenoan tai sitä alemmaan jälleenhankintahintaan tai todennäköiseen luovutushintaan.

Autokauppa Oy

€

Tuloslaskelman liitetiedot

	1.4.2008-31.3.2009	1.4.2007-31.3.2008
1. Liikevaihto		
Toimialoittain		
Autokauppa	44 666 169,93	39 354 594,28
2. Liiketoiminnan muut tuotot		
Vuokratuotot	1 860,63	1 387,02
Käyttöomaisuuden luovutusvoitot	0,00	1 446,84
Muut	551,42	1 099,92
Yhteensä	<u>2 412,05</u>	<u>3 933,78</u>
3. Henkilökunnan lukumäärä keskimäärin ja henkilöstökulut		
Yhtiön palveluksessa oli tilikauden aikana keskimäärin		
Toimihenkilöitä	45	43
Työntekijöitä	28	27
Yhteensä	<u>73</u>	<u>70</u>
Henkilöstökulut		
Palkat	2 435 345,13	2 196 838,72
Luontoisedut	132 827,44	124 301,21
Eläkkeet ja eläkevakuutusmaksut	414 458,11	392 810,78
Henkilösivukulut	163 060,37	147 278,62
Yhteensä	<u>3 145 691,05</u>	<u>2 861 229,33</u>
4. Suunnitelman mukaiset poistot		
Aineettomat oikeudet	2 904,80	2 904,80
Muut pitkävaikutteiset menot	9 053,44	5 830,03
Koneet ja kalusto	147 559,02	138 212,92
Yhteensä	<u>159 517,27</u>	<u>146 947,75</u>
Poistoeron muutos		
Koneet ja kalusto lisäys+/vähennys-	-4 995,17	6 165,15
5. Tilintarkastajien palkkiot		
HTM-yhteisö Luomutarkastajat Oy		
Maksetut tilintarkastuspalkkiot	4 800,00	4 700,00
Veroneuvonta		
Muu neuvonta		870,00
Yhteensä	<u>4 800,00</u>	<u>5 570,00</u>

Autokauppa Oy

6. Pysyvät vastaavat

Aineettomat ja aineelliset hyödykkeet	31.3.2009	31.3.2008
Aineettomat oikeudet		
Hankintameno 1.4.	22 754,27	0,00
Lisäykset/vähennykset	0,00	22 754,27
Hankintameno 31.3.	22 754,27	22 754,27
Kertyneet sumupoistot	-5 809,61	-2 904,80
Kirjanpitoarvo 31.3.	16 944,66	19 849,47
Kokonais- ja sumupoistojen kertynyt erotus 1.4.	0,00	0,00
Poistoeron vähennys	0,00	0,00
Kokonais- ja sumupoistojen kertynyt erotus 31.3.	0,00	0,00
Muut pitkävaikutteiset menot		
Hankintameno 1.4.	58 187,39	0,00
Lisäykset	8 748,83	58 245,80
Vähennykset	0,00	-58,41
Hankintameno 31.3.	66 936,22	58 187,39
Kertyneet sumupoistot	-14 883,47	-5 830,03
Kirjanpitoarvo 31.3.	52 052,75	52 357,36
Kokonais- ja sumupoistojen kertynyt erotus 1.4.	-29,85	0,00
Poistoeron lisäys/vähennys	858,39	-29,85
Kokonais- ja sumupoistojen kertynyt erotus 31.3.	828,54	-29,85
Koneet ja kalusto		
Hankintameno 1.1.	759 080,54	0,00
Lisäykset	209 265,23	806 610,53
Vähennykset	-66 561,17	-47 529,99
Hankintameno 31.3.	901 784,60	759 080,54
Kertyneet sumupoistot	-292 462,04	-138 212,92
Kirjanpitoarvo 31.3.	609 322,56	620 867,62
Kokonais- ja sumupoistojen kertynyt erotus 1.4.	169 989,54	163 794,54
Poistoeron lisäys/vähennys	-5 853,56	6 195,00
Kokonais- ja sumupoistojen kertynyt erotus 31.3.	164 135,98	169 989,54
Osakkeet ja osuudet		
Hankintameno 1.4.	791,73	0,00
Lisäykset	12 192,00	791,73
Vähennykset	0,00	0,00
Hankintameno 31.3.	12 983,73	791,73

Autokauppa Oy

7. Siirtosaamisten olennaiset erät	31.3.2009	31.3.2008
Autoalan hyvytykset	379 227,14	189 368,84
Alv-saatava	51 279,00	278 468,93
Tyel-vakuutusmaksun tasaus	0,00	26 284,28
Muut	26 543,15	161 449,78
	<u>457 049,29</u>	<u>655 571,83</u>

8. Oma pääoma	31.3.2009	31.3.2008
Sidottu oma pääoma		
Osakepääoma 1.4.	60 000,00	2 500,00
Osakepääoman korotus	0,00	57 500,00
Osakepääoma 31.3.	60 000,00	60 000,00
Sidottu oma pääoma yhteensä	<u>60 000,00</u>	<u>60 000,00</u>

Vapaa oma pääoma		
Sijoitetun vapaan oman pääoman rahasto 1.4.	50 000,00	0,00
Lisäykset		50 000,00
Sijoitetun vapaan oman pääoman rahasto 31.3.	<u>50 000,00</u>	<u>50 000,00</u>

Voitto/tappio ed. tilikausilta 1.4.	-114 343,59	0,00
Voitto/tappio ed. tilikausilta 31.3.	-114 343,59	0,00
Tilikauden voitto/tappio	39 224,29	-114 343,59
Vapaa oma pääoma yhteensä	<u>-25 119,30</u>	<u>-64 343,59</u>

Oma pääoma yhteensä	34 880,70	-4 343,59
---------------------	-----------	-----------

Laskelma oman pääoman riittävydestä OYL 20:23 mukaan

Osakepääoma	60 000,00	60 000,00
Sijoitetun vapaan oman pääoman rahasto	50 000,00	50 000,00
Tappio edellisiltä tilikausilta	-114 343,59	0,00
Tilikauden voitto	39 224,29	-114 343,59
Poistoerosta omaan pääomaan merkittävä	122 073,74	129 169,36
Pääomalaina	10 000,00	10 000,00
Yhteensä	<u>166 954,44</u>	<u>134 825,77</u>

Autokauppa Oy**Laskelma jakokelpoisesta omasta pääomasta 31.3.**

Sijoitetun vapaan oman pääoman rahasto	50 000,00	50 000,00
Voitto edellisiltä tilikausilta	-114 343,59	0,00
Tilikauden voitto / tappio	39 224,29	-114 343,59
Vapaa pääoma yhteensä	-25 119,30	-64 343,59

9. Siirtovelkojen olennaiset erät	31.3.2009	31.3.2008
Vuosilomapalkat	367 686,82	330 356,38
Siirtyvät palkat	20 576,26	21 175,53
Muut	60 966,93	12 901,64
	449 230,01	364 433,55

Vakuudet ja vastuusitoumukset**Velat ja takaukset, joiden vakuudeksi annettu yritys kiinnityksiä**

	31.3.2009	31.3.2008
Rahalaitoslainat	3 568 107,05	2 295 559,92
Annetut takaukset	574 160,12	0,00
Annetut kiinnitykset	3 776 212,76	3 776 212,76

Leasingsopimuksista maksettavat määrät

	31.3.2009	31.3.2008
Seuraavalla tilikaudella maksettavat	16 138,25	9 818,56
Myöhemmin maksettavat	15 425,44	12 164,97
Yhteensä	31 563,69	21 983,54

Leasingsopimusvastuut muiden puolesta

	31.3.2009	31.3.2008
Seuraavalla tilikaudella maksettavat	740 688,82	721 486,16
Myöhemmin maksettavat	700 051,99	490 930,54
Yhteensä *	1 440 740,81	1 212 416,71

Takaisinosto- ja lunastussitoumus *	523 796,00	391 925,93
-------------------------------------	------------	------------

* Realisoituvat vain jos leasing- tai osamaksusopimus päättyy kesken kauden ja joissa vuokralleantajalle palautuvan ajoneuvon myyntihinta alittaa leasingvastuun määrän.

Autokauppa Oy

Tilinpäätöksen ja toimintakertomuksen allekirjoitukset

Rantasalmella 17.7.2009

Venla Vauhti

Venla Vauhti

hallituksen puheenjohtaja

Kalle Kaimari

Kalle Kaimari

hallituksen jäsen

Simo Siipi

Simo Siipi

hallituksen jäsen

Tilinpäätösmerkintä

(Tilintarkastajan tilinpäätösmerkintä laaditaan erilliselle vastauspaperille tai -tiedostoon.)

Autokauppa Oy

Luettelo kirjanpitokirjoista ja tositteiden lajeista sekä säilytystavoista

Pääkirja		CD-romilla
Päiväkirja		CD-romilla
Pankkitositteet	tositelaji 1 ja 2	paperilla ja CD-romilla
Ostolaskut	tositelaji 4	paperilla ja CD-romilla
Myyntilaskut	tositelaji 5	CD-romilla
Muistiotositteet	tositelaji 9	paperilla ja CD-romilla
Palkkakirjanpito tositteineen	tositelaji 8	paperilla ja CD-romilla
Ostoreskontraerittelyt		paperilla ja CD-romilla
Myyntireskontraerittelyt		paperilla ja CD-romilla
Käyttöomaisuuskirjanpidon erittelyt		paperilla ja CD-romilla

Autokauppa Oy**PÖYTÄKIRJA**

31.7.2008

YLIMÄÄRÄINEN YHTIÖKOKOUS

Aika 31.7.2008 klo 15.00

Paikka Yhtiön kokoushuone, Rantasalmi

Läsnä

Venla Vauhti	80 A-osaketta, 320 B-osaketta
Kalle Kaimari	60 A-osaketta, 240 B-osaketta
Simo Siipi	60 A-osaketta, 240 B-osaketta

1 Kokouksen avaus

Venla Vauhti avasi kokouksen.

2 Laillisuus ja päätösvaltaisuus

Todettiin kokouksen olevan laillinen ja päätösvaltainen.

3 Pöytäkirjan tarkastaminen

Päätettiin, että pöytäkirjan tarkastavat ja vahvistavat kokoukseen osallistuneet allekirjoituksellaan.

4 Omien osakkeiden hankkiminen

Päätettiin hankkia yhtiön omia osakkeita Venla Vauhdilta A-sarjan osakkeita 20 kpl ja B-sarjan osakkeita 80 kpl (10 % osakekannasta). Osakkeista maksettava hinta on 12 000 euroa. Hinta on määritetty tilinpäätöksen 31.3.2008 oikaistun oman pääoman perusteella. Osakkeet maksetaan 5.8.2008.

Venla Vauhti ei osallistunut tämän kohdan käsittelyyn.

5 Kokouksen päättäminen

Venla Vauhti päätti kokouksen klo 15.30.

Venla Vauhti
Venla Vauhti

Kalle Kaimari
Kalle Kaimari

Simo Siipi
Simo Siipi

Autokauppa Oy

PÖYTÄKIRJA

15.12.2007

HALLITUKSEN KOKOUS

Aika 15.12.2007 klo 17.00

Paikka Yhtiön kokoushuone, Rantasalmi

Läsnä Venla Vauhti asiakohdat 1 ja 2
Kalle Kaimari
Simo Siipi

1 Kokouksen avaus

Venla Vauhti avasi kokouksen.

2 Laillisuus ja päätösvaltaisuus

Todettiin kokouksen olevan laillinen ja päätösvaltainen. Venla Vauhti ilmoitti olevansa jäävi käsittelemään kokouskutsun mukaista asiaa. Kun muita varsinaisia käsiteltäviä asiakohtia ei ollut, Venla Vauhti poistui kokouksesta.

3 Pöytäkirjan tarkastaminen

Päätettiin, että pöytäkirjan tarkastavat ja vahvistavat kokoukseen osallistuneet allekirjoituksellaan.

4 Lainan myöntäminen

Päätettiin myöntää 30 000 euron rahalaina Venla Vauhdille. Laina on nostettavissa 20.12.2007. Laina on bullet-laina ja erääntyy maksettavaksi 31.12.2010. Lainan korko on valtiovarainministeriön vahvistama peruskorko ja se maksetaan kaksi kertaa vuodessa 31.3. ja 30.9. Lainalle ei vaadita vakuutta.

5 Kokouksen päättäminen

Kalle Kaimari päätti kokouksen klo 17.30.

Kalle Kaimari
Kalle Kaimari

Simo Siipi
Simo Siipi